

Схвалено на засіданні педагогічної
ради КЗ ЛОР «Обласний науковий
ліцей»
Протокол № 01-13/
від

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор КЗ ЛОР
«Обласний науковий ліцей»
О.В.Заяць
Наказ № _____ від _____

Освітня програма КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» на 2024-2026 н.р.

1. Загальні положення

Освітня програма КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» розроблена на основі Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ст (затв.наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493) та наказу Міністерства освіти і науки України № 406 від 20.04.2018 р. «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ст.», Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.10.2019 № 1303.

Дана освітня програма окреслює підходи до планування й організації КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011, Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.10.2019 № 1303.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції;
- очікувані результати навчання учнів, пропонований зміст окремих предметів, логічну послідовність їх вивчення;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Освітня програма КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» схвалена педагогічною радою ліцею та затверджена його директором. Освітня програма ліцею та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей».

2. Загальний обсяг навчального навантаження, тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів.

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для учнів I-II курсів (10-11 класів) складає 2660 годин/навчальний рік: для I курсу (10-х класів) - 1330 годин/навчальний рік, для II курсу (11-х класів) - 1330 годин/навчальний рік.

Рішення про розподіл годин для формування відповідного профілю навчання прийнято закладом, ураховуючи освітні потреби здобувачів освіти, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

Згідно з п.п. 2, 4 розділу III Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 16.10.2019 р. №1303 розподіл додаткових годин та перерозподіл навчальних годин здійснено у межах 50 % для профільної середньої освіти наукового спрямування (у 10- 11 класах), при цьому кількість навчальних годин, що відводиться для вивчення кожної освітньої галузі, не зменшена більше ніж на 25 % від обсягу навчальних годин, відведених у базовому навчальному плані відповідного державного стандарту загальної середньої освіти на її вивчення.

Детальний розподіл тижневого навчального навантаження окреслено у навчальних планах (додатки 1, 2, 3, 4,5). Навчальний план кожного профілю містить тижневий обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо. Навчальні плани усіх чотирьох профілів містять перелік базових предметів, до яких належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Іноземна мова», інтегрований курс «Історія: Україна і світ» (для учнів правничого профілю – «Історія України», «Всесвітня історія»), «Громадянська освіта», «Математика», «Фізична культура», «Захист України». Гуманітарний та правничий профілі вивчають інтегрований курс «Природничі науки», для профілю інформаційних технологій та природничого передбачено вивчення окремих природничих предметів: «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія»). Крім цього, для учнів гуманітарного профілю введено вивчення II іноземної мови, для ліцеїстів правничого профілю – правознавство, економічного - економіку

У навчальних планах зазначено кількість тижневих годин на вивчення базових предметів, що має забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з вимогами Державного стандарту.

Розподіл годин для формування відповідного профілю навчання здійснено враховуючи те, що: на профільному рівні може вивчатись один або

декілька предметів з однієї або різних освітніх галузей; якщо профільний предмет згідно з навчальною програмою має два складники, зокрема, предмет «Фізика і астрономія», один з них може вивчатись на профільному рівні, а інший на рівні стандарту. За рахунок додаткових годин збільшено кількість годин на вивчення профільних предметів:

- у гуманітарному профілі – на вивчення української літератури, іноземних мов, інтегрованого курсу «Історія: Україна і світ» ;

- у профілі інформаційних технологій – на вивчення математики, фізики, інформатики;

- у природничому профілі – на вивчення біології, хімії, математики, фізики;

- у правничому профілі – на вивчення історії України, всесвітньої історії, правознавства;

- у економічному профілі – на вивчення математики, економіки, географії, фінансової грамотності.

Реалізація змісту освіти, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами: «Інформатика», «Фінансова грамотність».

Предмет «Математика» у 10 та 11 класах розділено на два курси: алгебра та початки аналізу і геометрія. Оцінка за семестр з предмету «Математика» виставляється як середнє арифметичне модулів з алгебри та геометрії.

Вивчення предмету «Фізика і астрономія» у профілі інформаційних технологій та природничому профілі здійснюється як один предмет та читається як паралельне вивчення фізичного та астрономічного складників.

Планується вивчення непрофільних предметів концентровано (впродовж семестру).

3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти, зміст навчальних предметів, логічна послідовність їх вивчення.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мови і літератури; суспільствознавство; мистецтво; математика; природознавство; технології, здоров'я і фізична культура. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами. Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах, затверджених Міністерством освіти і науки України. В рамках навчальних програм подано: очікувані результати навчання (знанневий, діяльнісний, ціннісний компоненти); пропонований зміст предмета; реалізації в змісті предмета наскрізних змістових ліній; внесок предмета у формування ключових компетентностей (компетентнісний потенціал предмета).

В основу обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти

покладено ключові компетентності та уміння, визначені статтею 12 Закону України “Про освіту” і Державними стандартами відповідних рівнів повної загальної середньої освіти в межах певної освітньої галузі.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: поцінування української мови як державної; усвідомлення її як державотворчого чинника та чинника національної ідентичності; свідоме послуговування українською мовою в усіх сферах життя; захоплення красою, естетичною довершеністю, багатством виражальних засобів української мови; сприйняття спілкування як цінності; усвідомлення значення ефективного спілкування; ціннісне ставлення до співрозмовників; розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: текстоцентризм, діалог, дискусія, означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>

2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу;</p>

		<p>налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, інформаційно-цифрова компетентність, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами всіх предметів.

Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як “Екологічна безпека й сталий розвиток”, “Громадянська відповідальність”, “Здоров’я і безпека”, “Підприємливість і фінансова грамотність” спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях. Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають

формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію освітнього середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу над проектами;

- позакласну навчальну роботу;

- роботу гуртків, факультативів;

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>

Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з “ага-ефектом”, пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати у здобувачів освіти чимало позитивних емоцій.</p>
Підприємливість і фінансова грамотність	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

Результатами вивчення здобувачами освіти навчальних предметів (курсів) з урахуванням профілю навчання та галузі знань є:

- спеціалізовані фактологічні та теоретичні знання відповідно до обраного профілю навчання з урахуванням сучасних досягнень науки;
- розуміння основних принципів, процесів і понять з обраного профілю навчання;
- уміння виконувати типові для обраного профілю навчання дослідницькі навчальні завдання шляхом вибору і застосування основних методів, інструментів, матеріалів та інформації;
- уміння оцінювати результати виконання дослідницьких навчальних завдань відповідно до заздалегідь заданих критеріїв.

5. Вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів навчання здобувачів спеціалізованої освіти наукового спрямування

Відповідно до Положення про науковий ліцей та Стандарту спеціалізованої освіти у ліцеї забезпечено:

- можливості для участі здобувачів освіти у навчально-дослідницькій, дослідницько експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності;
- умови для розвитку інноваційної культури учнів;
- дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;
- безоплатний та безперешкодний доступ до навчального обладнання

під час здійснення освітнього процесу для реалізації участі здобувачів освіти у навчально-дослідницькій, дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності;

- умови та відповідне освітнє середовище для розвитку загальних та спеціальних здібностей та набуття компетентностей, необхідних для подальшої навчально дослідницької, дослідницько-експериментальної, наукової, конструкторської, винахідницької, пошукової діяльності.

1. Здобуття спеціалізованої освіти наукового спрямування має забезпечити розвиток дослідницької компетентності здобувачів освіти відповідно до їх інтересів і профілю навчання, формування у них цінностей та особистісних якостей, що забезпечують дослідницьку культуру, академічну добросовісність і готовність до дослідницької діяльності.

2. Спеціалізована освіта наукового спрямування орієнтована на формування у здобувачів загальнолюдських цінностей (морально-етичних і соціально-політичних), а також вимогливості до якості власних досліджень, дисциплінованості та продуктивності у дослідницькій діяльності, відповідальності за результати власних досліджень та їх вплив на життя і здоров'я людей та на довкілля, сміливості у відстоюванні власних думок та поглядів, здатності самостійно приймати раціональні рішення та висувати гіпотези, толерантного ставлення до критики, інших поглядів і думок.

3. Спеціалізована освіта наукового спрямування здійснюється шляхом організації дослідно-орієнтованого навчання, основним складником якого є дослідницька діяльність здобувачів освіти.

4. Дослідницька компетентність і результати дослідно-орієнтованого навчання забезпечують здатність виконувати дослідницькі навчальні завдання за визначеними алгоритмами.

З метою активізації науково-дослідницької діяльності та стимулювання творчого вдосконалення здобувачів освіти у ліцеї створено «Наукове товариство КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей». Учні 10- 11-х класів обирають тему, створюють науково дослідницькі роботи за підтримки керівників, мають змогу відчувати себе дослідниками й долучитися до винахідництва та наукового пошуку.

Здобувачі освіти також залучені до підготовки до участі в предметних олімпіадах та опановують матеріал з предмету, що виходить за межі програм.

Вимоги до дослідницької компетентності здобувачів освіти

Загальні вимоги до дослідницької компетентності	Обов'язкові вимоги до дослідницької компетентності
--	---

1. Здатність здобувачів освіти застосовувати в дослідницькій діяльності теоретичні та емпіричні методи дослідження	
	<i>Здобувач освіти</i>
Аналіз і порівняння інформації	критично оцінює інформацію, отриману з різних джерел (текстову, цифрову, символічну); застосовує дедуктивний метод пізнання; робить висновки на основі індуктивних і дедуктивних умовиводів; володіє прийомами перевірки інформації на достовірність
Систематизація, узагальнення та класифікація інформації	складає порівняльні таблиці, схеми на основі узагальнення інформації
Установлення причинно-наслідкових зв'язків	установлює причинно-наслідкові зв'язки між явищами, об'єктами та загальними правилами, законами; відрізняє причинно-наслідкові зв'язки від кореляційних
Критичне оцінювання інформації	відрізняє факти від їх інтерпретації; розпізнає спроби маніпуляції фактами; формулює й висловлює власну думку, яка чітко описує зважену позицію, базується на ретельному аналізі різних видів інформації з широкого кола надійних джерел; використовує декілька стратегій для оцінки надійності кількісних і якісних доказів та достовірності інформаційних джерел
Проведення емпіричних досліджень відповідно до профілю навчання та галузі знань	проводить опитування, спостереження, досліди та експерименти за алгоритмами, узагальнює, описує та презентує результати досліджень, формулює висновки
2. Здатність здобувачів освіти здійснювати пошук, технічну обробку, узагальнення та застосування інформації, результатів досліджень	
Пошукова діяльність	застосовує пошукові прийоми для отримання інформації та контенту в цифрових середовищах; укладає анотований список літературних та інших джерел; визначає надійні джерела отримання інформації (каталоги й бази даних бібліотек, надійні інтернет-ресурси, місцеві архіви, статистику, дані експертів та артефакти тощо)
Робота з текстами та джерельною базою	анотує науково-публіцистичні тексти, складає за алгоритмом письмові тексти наукового змісту (звіти, висновки досліджень, тези доповідей та виступів тощо)
Робота з понятійним апаратом	укладає глосарій термінів, що використовує в дослідницькій діяльності
Застосування інформації, результатів досліджень	застосовує здобуті в дослідницькій діяльності знання та вміння в життєвих ситуаціях
3. Здатність здобувачів освіти організовувати власну дослідницьку діяльність, планувати та провадити її, аналізувати та контролювати результати власної	

діяльності	
Визначення мети та завдань дослідження	визначає мету й завдання дослідження за визначеними алгоритмами
Розв'язання дослідницьких Навчальних завдань	формулює проблему дослідження за наданим алгоритмом; аналізує різні підходи до розв'язання дослідницьких навчальних завдань, обирає найбільш оптимальний підхід
Планування дослідження	створює план дослідження за визначеним алгоритмом; аналізує свій реальний розподіл часу та корегує його (за потреби), планує час на відпочинок і відновлення фізичних і емоційних ресурсів під час самостійної роботи над дослідницьким навчальним завданням
Організація дослідження	самостійно або в групі планує та проводить дослідження, самостійно добирає необхідне обладнання, матеріали, визначає додаткові умови для проведення дослідження
Взаємооцінювання та самооцінювання результатів дослідження	аналізує результати власних та спільних досліджень за спільно розробленими критеріями; здійснює самооцінювання процесу та результату дослідження за спільно розробленими критеріями
Практичне застосування результатів досліджень	складає бізнес-план з реалізації розробленого проєкту для потенційного інвестора;
Проектна робота	планує проектну роботу; виконує самостійно проєкти за визначеною методикою або алгоритмом
4. Здатність здобувачів освіти ефективно взаємодіяти з іншими (письмово та усно формулювати свої думки, вести дискусію, діалог у процесі спільної діяльності або під час презентації її результатів тощо)	
Створення письмових текстів та усних висловлювань науково-дослідного змісту	застосовує наукову термінологію в усному та писемному мовленні під час формулювання висловлювань науково дослідного змісту
Участь в обговореннях і дискусіях	бере участь у науковій дискусії за профілем навчання та галуззю науки; веде дискусію, обґрунтовуючи власну позицію; аргументовано заперечує опоненту
Формулювання запитань відповідно до профілю навчання та дослідницької діяльності	ставить проблемні запитання під час обговорення чи дискусії
Співпраця в малих групах	ефективно працює в різних групах, налагоджує взаємодію з опонентами; приймає нестандартні рішення в команді; визначає та розподіляє ролі для виконання групового завдання; пропонує шляхи вдосконалення спільної діяльності
Презентація результатів досліджень державною мовою	презентує проєкти й результати власних досліджень державною мовою, ставить запитання та

	<p>відповідає на запитання з проблеми дослідження; розробляє структуру доповіді для розкриття теми (досягнення мети) виступу;</p> <p>упевнено та переконливо висловлює власну думку; ураховує особливості аудиторії під час доповіді; опановує негативні емоції під час публічного виступу</p>
Спілкування іноземною мовою (відповідно до профілю навчання та напряму дослідницької діяльності)	бере участь у діалозі, ставить питання за темою доповіді однією з іноземних мов
5. Здатність до продукування нових ідей та нестандартного розв'язання дослідницьких навчальних завдань	
Продукування нових ідей	генерує нестандартні ідеї, створює нові зв'язки, об'єкти;
	удосконалює існуючі об'єкти та системи, щоб зробити їх більш ефективними, естетичними, етичними, оптимальними;
	апробує нові ідеї
Володіння методиками та прийомами стимулювання власної творчої активності	використовує метафори, аналогії, порівняння з галузевими знаннями, відмінних від провідної;
	застосовує методи теорії розв'язання винахідницьких задач;
	володіє технологіями індивідуальної та колективної творчої роботи;
	організовує власну творчу діяльність
Визнання помилок як невід'ємної складової успіху	обґрунтовано ризикує, висловлюючи та впроваджуючи нові ідеї; уміє оцінювати ризики та приймати рішення;
	здійснює самооцінку власних (командних) ресурсів і творчих досягнень
Усвідомлення та регулювання емоційного стану	регулює власний емоційний стан;
	розуміє, як і коли варто зменшувати (унікати) емоційну(ої) залежність(ості) від інших;
	може продовжувати роботу в помірно-стресовій ситуації (браку часу, неконструктивна поведінка групи, погані настрої тощо)

6. Форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Навчальні заняття у КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» розпочинаються у День знань - 1 вересня і закінчуються не пізніше 1 липня наступного року. Навчальний рік складається з двох семестрів. Для учнів встановлено Різдвяні та Пасхальні канікули. Тривалість канікул протягом навчального року не може бути меншою 30 календарних днів. Адміністрація КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» відповідно до рішення педагогічної ради КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» та рекомендацій департаменту освіти може визначати та вносити певні

обґрунтовані корективи у тривалість та терміни канікул.

Навчальний процес здійснюється відповідно до Положення про модульно-рейтингову систему оцінювання.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісний підхід, який передбачає постійне включення учнів до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична спрямованість процесу навчання. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків і наскрізних змістових ліній. Навчання за наскрізними змістовими лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища; окремі предмети, роль яких при навчанні за наскрізними лініями різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною змістовою лінією; предмети за вибором; роботу в проектах; позаурочну навчальну роботу і роботу гуртків.

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожного предмета, досяжні, якщо використовувати діяльнісний підхід, проблемне навчання, проектні технології, ситуаційні вправи, інтерактивні форми, роботу в парах/групах змінного складу тощо.

Формами організації освітнього процесу можуть бути різні типи уроків, практичні заняття, семінари, конференції, заліки, співбесіди, проекти (дослідницькі, інформаційні, мистецькі), сюжетно-рольові ігри, екскурсії, віртуальні подорожі тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель/вчителька визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011р. № 329 (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304) та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

Навчальний процес у КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» відбувається у вигляді пар тривалістю 80 хв., які складаються з двох півпар тривалістю по 40 хв. кожна і 5-ти хв. перерви між півпарами. КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» може обрати інші, крім уроку, форми організації освітнього процесу. Невикористаний час при такій організації навчального процесу (5 хв. за кожену

заплановану академічну годину) використовується для організації індивідуальних освітніх траєкторій з ліцеїстами.

З метою забезпечення якісної загальної середньої освіти введено науково-дослідницькі роботи для ліцеїстів (кожен учень під час навчального року повинен написати та захистити одну роботу).

Після закінчення I курсу (10 класу) ліцеїсти здають екзамени:

- гуманітарний профіль – з української мови та літератури; з іноземної мови;

- профіль інформаційних технологій – з математики; фізики;

- природничий профіль – з біології та хімії, математики;

- правничий профіль – з української мови та літератури; історії України.

Після закінчення I курсу (10 класу) ліцеїсти відвідують літні наукові студії у форматі фольклорних та краєзнавчих експедицій та експериментальних практикумів:

- учні профілю інформаційних технологій – з фізики та інформатики, математики;

- учні природничого профілю – з хімії та біології, математики;

- учні економічного профілю – з економіки та математики;

- учні гуманітарного та правничого профілів – з історії, української мови та літератури, іноземної мови.

7. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Здобувати профільну середню освіту у КЗ ЛОР «Обласний науковий ліцей» можуть особи незалежно від місця проживання, які завершили здобуття базової середньої освіти та пройшли конкурсні випробування, відповідно до вимог Закону України «Про освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», до пункту 4 розділу II Порядку вступу на наступний рівень освіти здобувачів спеціалізованої освіти, які здобувають освіту за наскрізними освітніми програмами, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14 січня 2019 року № 28, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 лютого 2019 року за № 124/33095.